

KULTUURIMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Loomemajanduse arendamine 2014-2020:
**Loomemajandusalase teadlikkuse
tõstmise, teadmiste ja oskuste arendamine
ning sektorite üleste suurprojektide
elluviimine**

Anu-Maaja Pallok
loomemajandusnõunik

15.06.2015

Päevakava

- 13:45-14:00 *kogunemine ja tervituskohv*
- 14:00-15:30 Meeldetuletuseks - loomemajanduse arendamise meetme taust ja ülesehitus;
Ülevaade loomemajanduse arendamise meetme käskkirja alusel elluviidavatest tegevustest;
Iga-aastaste tegevuskavade kujunemine
- 15:25-15:45 *paus*
- 15:45-16:45 Loomemajanduse kajastamine Eesti Euroopa Liidu poliitikas 2015-2019;
Loomemajandus ja UNESCO 2005 konventsioon;
Rahvusvahelised võrgustikud
- 16:45-17:00 *kokkuvõtted ja lõppsõna*

Loomemajanduse määratlus

... on **kokkuleppeline**, st ajas muutuv ja riigiti või regiooniti erinev.

Ühe võimaliku definitsiooni kohaselt on **loomemajandus majandusharu**, mis kasutab kultuuri sisendina ja millel on kultuuriline mõõde, kuigi selle väljund on peamiselt funktsionaalne.

Loomemajanduse valdkonnad **Eestis**:

- arhitektuur
- audiovisuaalvaldkond (film ja video; ringhääling)
- disain
- meelelahutustarkvara
- kirjastamine
- muusika
- kunst
- kultuuripärand (muuseumid; raamatukogud; käsitöö)
- etenduskunstid
- reklaam

Eesti loomemajanduse näitajad

	2003	2007	2011
Töötajate arv	19 891	27 951	29 200
<i>% hõivatutest</i>	3,4%	4,3%	4,8%
Ettevõtete ja asutuste arv	2 307	4 921	7 066
<i>% ettevõtetest</i>	6,3%	9,4%	11,4%
Kogutulu (MEUR)	608	1 143	1 067
<i>% SKP-st</i>	2,8%	2,9%	2,7%

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

KULTUURIMINISTEERIUM

Loomemajanduse arendamise lähtekohad

2007-2013

- madal loomemajanduse alane teadlikkus
- vähene koostöö sektori sees ja teiste majandussektoritega
- loomemajanduse arengut toetavate tugistruktuuride puudumine

Eelarve 8,1 mln EUR

2014-2020

- loomeettevõtjate madal ekspordisuutlikkus
- loome- ja teiste valdkondade ettevõtjate vähene koostöö
- tugistruktuuride ja nende teenuste arenguvajadused

Eelarve 20 mln EUR

Loomemajandussektori arengutakistused

- Loojad ei suuda oma loomingut turutingimustega kokku viia
- Loomettevõtlusel on teiste ettevõtlusvaldkondadega vähene kokkupuude
- Pakutav loometeenus ei vasta teiste sektorite kui tellijate nõudmistele
- Loomettevõtted on suurema riskiastmega ettevõtted, aga nende riskivõtmise valmidus on väga madal
- Loomemajanduse sektoris on *manager*ide ja vahendajate vähesus
- Loomemajandus ei ole majandussektorina riskiinvestoritele ja äriinglitele arusaadav

Loomemajanduse arendamise strateegilised alusdokumendid 2014-2020

„Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“

Prioriteetne suund: „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“

Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“

- tõsta tootlikkust töötaja kohta EL keskmisega võrreldes 80%-ni
- tõsta tööhõive määra vanusegrupis 20-64 76% tasemele

„Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014-2020“

- rohkem tulu kõrge lisandväärtusega toodete ja teenuste eest

Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020

- tugevdada loomeettevõtluse konkurentsivõimet
- tõsta uuenduslikkuse ja loovuse abil riigi konkurentsivõimet

Loomemajanduse arendamise meetme eesmärk

Meetme eesmärgiks on siduda kultuuri- ja loomevaldkondades olevat potentsiaali ettevõtlusega, et soodustada uute ambitsioonikate ärimudelitega ettevõtete juurdekasvu, tõsta ekspordivõimekust ning luua teistele majandussektoritele loomemajanduse kaudu lisaväärtust ärimudelite, toodete ja teenuste ning müügi ja turunduse arendamisel.

Meetme rakendamise tulemusena

- suureneb eksportivate ettevõtete arv;
- suureneb VKE-de loodud lisandväärtus töötaja kohta;
- suureneb tulu ettevõtte kohta loomemajanduse sektoris võrreldes Eesti keskmisega;
- suureneb tulu töötaja kohta loomemajanduse sektoris võrreldes Eesti keskmisega

Loomemajanduse arendamise meetme tegevussuunad

- 1.Loomemajanduse inkubatsiooni arendamine
- 2.Loomemajanduse tugistruktuuride arendamine
- 3.Loomemajanduse valdkondades tegutsevate ettevõtete ekspordivõimekuse arendamine
- 4.Loomemajanduse sidumine teiste sektoritega (väikeprojektid)
- 5.Loomemajanduse sidumine teiste sektoritega (suurprojektid)
- 6.Loomemajandusalase teadlikkuse tõstmine
- 7.Loomemajanduse taristu ja tehnoloogilise võimekuse arendamine

Avatud taotlemise teel elluviidavad tegevused 16,1 milj EUR

Kultuuriministri käskkirja alusel elluviidavad tegevused 3,9 milj EUR, (sh loomemajandusalase teadlikkuse tõstmine 2,5 milj EUR ja loomemajanduse sidumine teiste sektoritega (suurprojektid) 1,4 milj EUR)

Loomemajanduse arendamise meetme rakendamine

Kultuuriministri 30.12.2014.a määrus nr 12 “*Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord*”

Rakendusüksus: EAS

Kultuuriministri käskkiri “*Toetuse andmise tingimused loomemajandusalase teadlikkuse tõstmiseks, teadmiste ja oskuste arendamiseks ning loomemajanduse ja teiste sektorite üleste suurprojektide elluviimiseks*”

Elluviija: EAS

Loomemajanduse arendamise meetme sihtgrupp

- Loomemajanduse valdkondades ja nende sidusvaldkondades tegutsemist **alustavad ettevõtjad**
- Loomemajanduse valdkondades tegutsevad **(kasvu)ettevõtjad**
- Teistes valdkondades tegutsevad ettevõtjad, kes kasutavad loomesektori teenuseid
- Laiem avalikkus, poliitikakujundajad, ettevõtluse tugistruktuurid, jms

Kasusaajad: Eestis registreeritud väike- ja keskmise suurusega **ettevõtjad** (VKEd)

Ettevõtja on Eestis registreeritud juriidiline isik, füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus, kes osaleb majandus- või kutsetegevuses.

Käskkirja alusel elluviidavate tegevuste eesmärk

Eesmärk on luua loomemajandusalase teadlikkuse kasvu, teadmiste ja oskuste arendamise ning loome- ja teiste majandusvaldkondade üleste suurprojektide elluviimise kaudu eeldused

- loovmõtte osakaalu suurenemiseks Eesti ettevõtjate poolt pakutavates toodetes ja teenustes ning
- loomemajanduse sektoris tegutsevate ettevõtjate suutlikkuseks saavutada turutingimustes ise majanduslikku edu.

Tegevuste elluviimine soodustab

- eksportivate ettevõtjate arvu suurenemist
- VKEde lisandväärtuse kasvu töötaja kohta;
- loomemajanduse sektoris tegutsevate ettevõtjate tulu suurenemist ettevõtja ja töötaja kohta võrreldes Eesti keskmisega

Elluviidavad tegevused ja alategevused (1)

Ettevõtlus- ja loomemajandusalase teadlikkuse kasvatamine

- kaardistused, uuringud, analüüsid ja ekspertiisid
- teavitus- ja teabevahetuse keskkonnad
- infomaterjalid, publikatsioonid jms trükised
- infopäevad, seminarid, konverentsid jms teavitusüritused
- koostöövõrgustikud, mõttekojad, ümarlauad jms koostöövormid
- loomemajandusega seotud ettevõtluskonkursid ja tunnustusüritused

Sihtgrupp: loomemajanduse valdkondades ja nende sidusvaldkondades tegutsevad VKEd (sh alustavad ja kasvuettevõtjad); teiste tegevusvaldkondade VKEd; potentsiaalsed ettevõtjad; poliitikakujundajad; valitsussektori asutused; ettevõtluse tugistruktuurid ja laiem avalikkus

Elluviidavad tegevused ja alategevused (2)

Ettevõtlus- ja loomemajandusalaste teadmiste ja oskuste arendamine

- loomemajanduse- ja ettevõtlusalane nõustamisteenus ning ekspertiis
- koolitused, õppereisid, praktikumid ja arenguprogrammid
- rahvusvahelistumisele suunatud turundus- ja kontaktüritused

Sihtgrupp: loomemajanduse valdkondades ja nende sidusvaldkondades tegutsevad VKEd (sh alustavad ja kasvuettevõtjad); teiste tegevusvaldkondade VKEd; potentsiaalsed ettevõtjad; ettevõtluse tugistruktuurid

Elluviidavad tegevused ja alategevused (3)

Loomemajanduse sidumine teiste sektoritega

- loome- ja muude majandusvaldkondade ülesed mitmekülgsed koostöö- ja arenguprogrammid, mis sisaldavad muuhulgas praktilisi arendustegevusi ning mille tulemusena toovad kasusaajad projekti lõpuks turule uued või oluliselt täiustatud tooted ja/või teenused või sisenevad uutele turgudele

Sihtgrupp: loomemajanduse valdkondades ja nende sidusvaldkondades tegutsevad VKEd (sh alustavad ja kasvuettevõtjad) ning teiste tegevusvaldkondade VKEd

Kommentaariid eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks ette nähtud tegevustele (alategevustele)?

- *Valdkondlikud arenduskeskused soovivad oma valdkondades konkreetseid ja valdkonnaspetsiifilisi uuringuid*
- *Üleüldine teavitustegevus ja infomaterjalide tootmine valdkondlikke põhiprobleeme ja kitsaskohti ei lahenda*
- *Eksport kui mõiste vajab käskkirja kontekstis täpsemat defineerimist*
- ...
- ...

Iga-aastaste tegevuskavade kujunemine

- Elluviija (EAS) esitab hiljemalt jooksva aasta 01. novembriks Kultuuriministeeriumile kooskõlastamiseks järgneva aasta tegevuskava ja eelarve
- Tegevuskavadesse ja projektide või hangete lähteülesannetesse saab sisendit anda ka Kultuuriministeerium
- Tegevuste elluviimiseks võib EAS moodustada töörühmi ja ekspertgrupe (kuhu vajadusel kaasatakse ka väliseksperte), mille ülesandeks on panustada sihtgrupi ja selle vajaduste, arengutakistuste ning -võimaluste väljaselgitamise ja detailsemasse kirjeldamisse, lähteülesannete ja täpsemate tegevuskavade koostamisse ning ellu viidud tegevuste tulemuslikkuse analüüsimisse.

Kommentaariid ja täpsustused tegevuskavade kujundamise ja koostamise põhimõtetele?

- *Valdkondade kaasamine tegevuskavade koostamisse on elluviijale (EAS) pigem kohustus kui võimalus*
- *Oluline on saada kõigepealt nn “suur pilt” kokku ja siis kirjeldada tegevusi detailsemalt*
- *Käskkirja alusel elluviidavad tegevused ei tohi dubleerida neid tegevusi, mida viiakse ellu loomemajanduse arendamise meetme määruse alusel saadud toetuse abil*
- *Tegevuskavasse sisendi andmisel peaksid valdkonnad lähtuma oma valdkondlikest arengukavadest ja/või strateegiatest*
- *Valdkondlikud arenduskeskused võiksid omavahel oma arengukavasid/strateegiaid tutvustada ja jagada*

...

...

Ettepanekud 2015-2016 tegevuskavasse

- *Valdkondlikel arenduskeskustel ja esindusorganisatsioonidel on võimalus esitada ettepanekud konkreetsetest tegevustest, mis aitavad saavutada käskkirjas sätestatud eesmäärke*
- *Tegevused peavad olema seatud prioriteetidena tähtsuse järjekorda*
- *Iga tegevuse osas tuleb ära näidata, hiljemalt millal peaks konkreetne tegevus algama ja millal avalduksid tulemused, kui suur on tegevuse sihtgrupp ja milliste valdkondade ettevõtjad sinna kuuluvad ning milline on tegevuse hinnanguline maksumus*
- *Valdkondlikud ettepanekud tuleb esitada elluvijale (EAS) hiljemalt 15.09.2015*

...

...

Muud teemad (1)

Loomemajandus Eesti Euroopa Liidu poliitikas 2015-2019

- Uuringute ja kaardistuste läbiviimine
- Kultuuri- ja loomesektori hõlmamine tervikuna
- Kultuuri- ja loomesektor osana teadmispõhisest majandusest
- *Cultural and creative crossovers*
- Finantsökosüsteemi arendamine
- Loomemajanduse teemade käsitlemine horisontaalselt erinevates poliitikates ja strateegiates
- Valdkondade üleste tegevuskavade ja meetmete kujundamine
- Kultuuri- ja loomesektori kohtlemine võrdsetel alustel võrreldes teiste sektoritega

Muud teemad (2)

Loomemajandus ja UNESCO 2005 konventsioon

- kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsioon

Põhjamõõtme kultuuripartnerlus

- Norden Dimension Partnership on Culture

KULTUURIMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!